

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Schaap, Hillie

Kenmerk

Z.23.390123 / D.23.1624863

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Integraal veiligheidsplan 2023 - 2026

Onderwerp

Integraal veiligheidsplan 2023-2026 'Veiligheid blijven we samen doen'

Voorgesteld besluit

1. Het integraal veiligheidsplan 2023-2026 'Veiligheid blijven we samen doen' vast te stellen.
2. Een richtinggevende uitspraak te doen over het te bereiken veiligheidsniveau en de bijbehorende financiële investeringen.
3. De keuze voor een scenario met aanvullend benodigde financiële middelen maakt onderdeel uit van de integrale afweging bij de meerjarenplanning en de begroting 2024.

Inleiding

Op 17 juli 2017 is door uw raad het integraal veiligheidsplan 'Samen Veilig, Samen Doen! 2017-2021' vastgesteld.

De volgende onderdelen zijn in dat beleidsplan als speerpunt aangewezen:

- Verkeersveiligheid;
- Overlastgevende en verwarde personen;
- Jeugd en veiligheid;
- Achter de voordeur;
- Inbraakpreventie;
- Ondernemende criminaliteit.

Dit plan is door uw raad op 10 juni 2021 met een jaar verlengd en had daarmee een looptijd tot 1 januari 2023. Aangezien de looptijd van het vorige veiligheidsplan verstreken is, wordt er nu een nieuw integraal veiligheidsplan aan u voorgelegd waarin de koers voor de komende vier jaren bepaald wordt.

Beoogd effect

We willen dat onze inwoners, bezoekers en ondernemers zich veilig blijven voelen binnen de gemeente en in de eigen wijk. Iedereen moet hier veilig kunnen wonen, verblijven, werken en ondernemen.

Argumenten

1.1 het huidige integraal veiligheidsplan is toe aan een actualisatie. Het huidige integraal veiligheidsplan

had een looptijd tot 1 januari 2023. Naast het feit dat de looptijd van dit plan inmiddels verstreken is, zijn er ook op maatschappelijk- en veiligheidsgebied vele ontwikkelingen geweest die vragen om een wijziging van de in 2017 ingeslagen koers. Met het voorliggende veiligheidsplan bepalen we de koers voor de komende vier jaren.

1.2 met het nieuwe integraal veiligheidsplan voldoen we aan artikel 38b van de Politiewet 2012. Artikel 38b, lid 1 van de Politiewet stelt dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vaststelt die de gemeente op het terrein van de veiligheid nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie.

1.3 onze belangrijkste veiligheidspartners conformeren zich aan de voorgestelde koers. De politie en het Openbaar Ministerie hebben in hun zienswijze aangegeven zichzelf ook te herkennen in deze koers en deze sluit ook aan bij hun prioriteiten. De politie spreekt in het bijzonder haar zorgen uit over stijging van de maatschappelijke problematiek en de veiligheidsvraagstukken en adviseert daarom om structureel te investeren in het 'veiligheidsteam'.

De aanbevelingen die beide partijen doen in de zienswijze wordt meegenomen in de uitvoering van het veiligheidsbeleid.

1.4 aan de tot stand koming van het voorliggende veiligheidsplan ligt een gedegen veiligheidsanalyse. Deze veiligheidsanalyse bestaat uit verschillende onderdelen: het bevat een veiligheidsbeeld van de gemeente Heerenveen gebaseerd op veiligheidscijfers, een evaluatie van het vorige veiligheidsplan, input van onze inwoners gebaseerd op een leefbaarheids- en veiligheidsonderzoek, inzichten van lokale professionals en een trendinventarisatie. De veiligheidsanalyse had als doel om inzichtelijk te maken wat er speelt aan veiligheidsproblematiek in de gemeente Heerenveen en heeft daarmee als basis gediend voor de keuze van de prioriteiten die in het voorliggende veiligheidsplan opgenomen zijn. Daarnaast is in het voorliggende veiligheidsplan ook rekening gehouden met andere landelijke, regionale en lokale beleidsdocumenten, denk aan: de landelijke veiligheidsagenda 2019-2021, het regionaal beleidsplan veiligheid 2020-2023 Noord Nederland, het hoofdlijnenakkoord 2022-2026, de Strategische Agenda Heerenveen 2022-2040 en het jaarplan 2023 van de politie Zuidoost Fryslân.

Risico's of kanttekeningen

2.1 om onze ambities op de voorgestelde prioriteiten te bereiken zijn investeringen nodig. Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Om onze succesvolle aanpakken te kunnen continueren zijn extra middelen nodig. Middelen om onze basis op orde te houden. Willen we daarnaast ook werken aan de gestelde prioriteiten en onze ambities nastreven, dan zijn, binnen de maatschappelijke urgentie, extra investeringen nodig.

Communicatie en participatie

Communicatie Het besluit inclusief bijlagen wordt op de reguliere wijze openbaar gemaakt. Daarnaast zal het vastgestelde plan toegestuurd worden aan de driehoekspartners: de politie en het Openbaar Ministerie.

Participatie Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek en I&O Research. In 2021 heeft ook de gemeente Heerenveen zich hierbij aangesloten. De enquêtes richten zich met name op de veiligheidsbeleving van onze inwoners. 2301 inwoners uit onze gemeente zijn uitgenodigd om de enquête in te vullen. Uiteindelijk hebben 751 inwoners dit ook daadwerkelijk gedaan. Ook zijn er nog 106 inwoners uit onze gemeente die deel hebben genomen aan de landelijke veiligheidsmonitor. De uitkomsten van dit onderzoek onder onze inwoners heeft als input gediend voor het voorliggende integrale veiligheidsplan.

Financiën

Veiligheid is van ons allemaal en blijft van ons allemaal. Dit is de visie van waaruit we de komende jaren blijven werken aan een veilige gemeente Heerenveen. Hierbij zoeken we continu naar de samenhang tussen (andere) beleidsterreinen en om de verbinding van sociaal-maatschappelijke en sociaaleconomische opgaven met veiligheidsvraagstukken.

Bij de uitvoering van het plan zal dan ook zoveel als mogelijk gekeken worden naar de cohesie met flankerende beleidsterreinen en daarmee binnen flankerende budgetten. Om onze succesvolle aanpakken te kunnen continueren zijn echter extra middelen nodig. Middelen om de huidige 'basis op orde' te houden. Willen we werken aan de gestelde prioriteiten en onze ambities nastreven, dan zijn, binnen de maatschappelijke urgentie, extra investeringen nodig. Investerings die ons helpen om zicht te krijgen op de toegenomen onzichtbare criminaliteit en investeringen om adequaat in te kunnen spelen op datgene dat onze samenleving van ons vraagt.

Hierbij dient opgemerkt te worden, dat als we geen extra investeringen doen, ons huidige niveau van veiligheid zal teruglopen. We komen dan niet toe aan de gestelde ambities uit dit plan, maar leveren ook nog eens in ten opzichte van onze huidige aanpak en veiligheidsniveau. We zullen, als er geen investeringen gedaan worden, te kort gaan schieten in onze kerntaak, het handhaven van de openbare orde en het zorgdragen voor een veilige woon- en leefomgeving.

Hieronder zijn een drietal scenario's uitgewerkt met daarbij de benodigde investering. Ieder scenario behelst een bepaald niveau van veiligheid. De genoemde functies en investeringen zijn grotendeels met elkaar verbonden. Het is een combinatie van beleid, uitvoering en juridische handhaving. Het één kan niet los gezien worden van het andere. Als we extra ogen en oren op straat hebben, zullen we meer zaken signaleren waar een vervolg aan moet worden gegeven en die input vormen voor een aanpassing van beleid en afstemming met onze belangrijkste partners.

Scenario 0 'Geen investeringen'

De afgelopen beleidsperiode zijn er belangrijke stappen gezet en is er hard gewerkt op de veiligheidsthema's. Dankzij slimme investeringen met tijdelijke middelen is er een basis gelegd. Ondanks die beperkte middelen is er tot op heden met creatieve oplossingen en vindingrijkheid van de gemeentelijke organisatie en de veiligheidspartners een basis gelegd. Dit wordt ook zichtbaar als er gekeken wordt naar de inzet van de BOA's. Uit de onlangs uitgevoerde Benchmark BOA's wordt ook zichtbaar dat er sprake is van forse onderbezetting.

Uit de integrale veiligheidsanalyse 2022 blijkt dat het tot nu toe als relatief veilig wordt ervaren met daarbij het centrum als uitzondering. Niet investeren in veiligheid betekent dat dat effecten heeft op de veiligheid in de gemeente. De mogelijkheid om te participeren op maatschappelijke ontwikkelingen en veiligheidsvraagstukken wordt dan lastiger. Dit kan op lange termijn effect hebben op onder andere het veiligheidsgevoel onder inwoners, de georganiseerde criminaliteit heeft de ruimte zich te ontwikkelen en er wordt niet adequaat gereageerd op overlastsituaties.

De politie geeft in haar zienswijze aan dat ze een stijging van de problematiek zien en dat ze adviseert om te investeren in de capaciteit om deze uitdagingen de komende jaren het hoofd te kunnen bieden.

Bij het kiezen van scenario 0 wordt ervoor gekozen om de huidige doorontwikkeling te stoppen. De extra capaciteit die er nog was in het team kan niet meer worden ingezet. Stilstaan in de beleidsontwikkeling kan uiteindelijk de consequentie betekenen dat je als gemeente alleen nog maar reactief gaat handelen bij veiligheidsvraagstukken en je de problemen niet aan de voorkant gaat benaderen.

Scenario 1 'de basis op orde'

Daar waar we de afgelopen jaren goed mee op weg zijn, daar willen we mee door gaan. We willen onze succesvolle aanpakken continueren en niet een stap terug hoeven doen. Deels hebben we de afgelopen jaren stappen kunnen maken door extra capaciteit vanuit tijdelijke middelen. Met dit scenario borgen we onze succesvolle aanpakken en behouden we het goede. We kunnen echter niet werken aan de gestelde ambities uit het voorliggende plan.

1,0 fte	Medewerker Veiligheid	Schaal 9	€ 95.875
1,0 fte	Buitengewoon opsporingsambtenaar	Schaal 7	€ 74.625
0,5 fte	Juridisch ondersteuner boa's	Schaal 9	€ 47.937,50
0,5 fte	Juridisch adviseur OOV	Schaal 11	€ 60.825
	Aanpak jeugdoverlast		€ 10.000
	Ondermijnende criminaliteit		€ 20.000
	Preventie rondom digitale veiligheid		€ 15.000
Totaal			€ 325.262,50

Scenario 2 'meebewegen met maatschappelijke opgaven'

We hebben de basis op orde en dit blijft zo. Daarnaast zien we maatschappelijke opgaven op ons af komen en zijn we in staat om ons hier op te voor te bereiden. We proberen meer zicht te krijgen op onzichtbare criminaliteit en ons hier tegen te weren. Door te kiezen voor dit scenario zijn we in staat om criminaliteit aan te pakken en ons voorhanden zijnde instrumentarium adequaat in te zetten. We zullen niet alle signalen en informatie ophalen, door beperkte 'ogen en oren' in de openbare ruimte. Ook zullen we niet op alle prioriteiten gelijktijdig stappen kunnen zetten.

1,0 fte	Medewerker Veiligheid	Schaal 9	€ 95.875
3,0 fte	Buitengewoon opsporingsambtenaar	Schaal 7	€ 223.875
0,78 fte	Juridisch ondersteuner boa's	Schaal 9	€ 74.782,50
0,78 fte	Juridisch adviseur OOV	Schaal 11	€ 94.575
0,5 fte	Bibob-coördinator	Schaal 10	€ 53.250
	Aanpak jeugdoverlast		€ 10.000
	Ondermijnende criminaliteit		€ 20.000
	Preventie rondom digitale veiligheid		€ 15.000
Totaal			€ 587.357,50

Scenario 3 'strategisch, tactisch en operationeel voorbereid'

Daar waar we goed in zijn gaan we mee door. Ook zien we welke maatschappelijke opgaven er op ons af komen en kunnen we ons hier op strategisch, tactisch en operationeel niveau op voorbereiden. Door voldoende ogen en oren op straat zien en horen we veel en nemen we signalen mee naar 'binnen'. We zijn in staat om deze signalen te wegen en samen met onze partners een aanpak op te ontwikkelen. Met dit scenario zijn we in staat om onze ambities uit het voorliggende veiligheidsplan te realiseren. Echter kan het altijd zo zijn dat maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een herziening van de vastgestelde prioriteiten. Met het huidige scenario hebben we de flexibiliteit in huis om snel te kunnen schakelen.

1,0 fte	Medewerker Veiligheid	Schaal 9	€ 95.875
5,0 fte	Buitengewoon opsporingsambtenaar	Schaal 7	€ 373.125
1,0 fte	Senior boa	Schaal 8	€ 84.750
1,0 fte	Juridisch ondersteuner boa's	Schaal 9	€ 95.875
1,0 fte	Juridisch adviseur OOV	Schaal 11	€ 121.250
0,5 fte	Bibob-coördinator	Schaal 10	€ 53.250
0,67 fte	Toeziachter ondermijning	Schaal 10	€ 71.355
	Aanpak jeugdoverlast		€ 10.000
	Ondermijnende criminaliteit		€ 20.000
	Preventie rondom digitale veiligheid		€ 15.000
Totaal			€ 940.480

Bijlagen

- Integraal veiligheidsplan 2023-2026 'Veiligheid blijven we samen doen'
- Evaluatie integraal veiligheidsplan 2017-2022
- Veiligheidsanalyse gemeente Heerenveen
- Zienswijze van de politie

- Zienswijze van het Openbaar Ministerie
- Resultaten integrale veiligheidsmonitor 2022
- Benchmark BOA